בס"ד

גליון

היכל מוהרא"ש

מתורתו של רבינו הקדוש **מוהר"ן מברסלב** זי"ע ותלמידיו הקדושים

גליון ס' • פרשת **וארא** תשפ"ג

היכל הקודש חסידי ברסלב

מיסודו של
פרן מוהרא"ש זי"ע
בנשיאות פו"ר
הרה"צ ר' יצחק שפואל אהרן
לעזר שליט"א

מֵהָרְצְפָּה אִי אֶפְשָׁר לִיפּוֹל

מוֹהֲרָא"ש זַ"ל אָמַר, כִּי כְּשֶׁאָדָם מַחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ לְאַיִן - אַף פַּעַם לֹא יִפֹּל, כִּי לְהֵיכָן יִפּוֹל?! מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן כְּשֶׁמַּחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ לְיֵשׁ, אֲזַי שַׂיֶּכֶת אֶצְלוֹ יְרִידָה וּנְפִילָה, וְהִסְבִּיר זֹאת בְּמָשָׁל: אָדָם שֶׁעוֹמֵד עַל הָרְצְפָּה, אֵינוֹ יָכוֹל לִפּוֹל וּלְהֵחָבֵט, כִּי מִמֵּילָא עוֹמֵד עַל הָאָרֶץ וּמֵהֵיכָן יִפֹּל? אֲבָל אָדָם שֶׁעוֹלֶה בַּמַּדְרֵגוֹת, כְּשֶׁעוֹלֶה עַל מַדְרֵגָה אַחַת, כְּבָר שַׂיָּךְ שֶׁיּוּכַל לְהַחְלִיק וְלִפּוֹל מֵהַמַּדְרֵגָה, וּכְכָל שֶׁעוֹלֶה לְמַדְרֵגָה יוֹתֵר גְּבוֹהָה, כְּשֶׁנּוֹפֵל - נֶחְבָּט בְּחָזְקָה יוֹתֵר, עַד שְׁמִי שֶׁעוֹלֶה כְּבָר הַרְבֵּה מַדְרֵגוֹת, וְנוֹפֵל מִשָּׁם - נֶחְבָּט לְגַמְרֵי, נִמְצָא, שֶׁכְּכָל שֶׁהָאָדָם עוֹלֶה בְּדַרְגוֹת יוֹתֵר עֶלְיוֹנוֹת, שַׂיָּכֶת אֶצְלוֹ יְרִידָה וּנְפִילָה.

וּכְמוֹ כֵן בְּרוּחָנִיּוּת, מִי שֶׁהוּא בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דָּבָר רַק אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, אֶצְלוֹ לֹא שַׂיָּכֶת לְעוֹלָם אֵיזוֹ יְרִידָה וּנְפִילָה, כִּי לְהֵיכָן יִפּוֹל, הֲלֹא הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן מִי שֶׁרוֹצֶה אֲפִלּוּ מַדְרֵגוֹת וְהַשָּׂגוֹת, וְאַחַר־כָּךְ נֶחְשָׁךְ מִמֶּנּוּ הַכֹּל, אֶצְלוֹ שַׂיָּכוֹת יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת.

וּפַעַם אַחַת הִתְאוֹנֵן לְפָנָיו אָדָם אֶחָד, שֶׁיֵּשׁ לוֹ נְפִילוֹת וִירִידוֹת, וְנוֹפֵל בְּכָל פַּעַם לְבוֹץ גָּדוֹל יוֹתֵר וְכוּ', וּשְׁאָלוֹ מוֹהֲרָא"ש זַ"ל כְּלְאַחַר יָד: "וְכִי בְּאֵיזוֹ עֲלִיָּה וְדַרְגָּה הָיִיתָ, שֶׁאַתָּה נוֹפֵל בְּכָל פַּעַם לְבוֹץ"?! וְהוֹסִיף: "רְאֵה, אֲנִי נִמְצָא תָּמִיד בְּבוֹץ גָּדוֹל, וְגַם שָׁם בַּבּוֹץ אֲנִי אוֹחֵז אֶת עַצְמִי בְּהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן לֹא שַׂיָּכוֹת אֶצְלִי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת".

(שיחות מוהרא"ש ה"א ערך "נפילה")

פשיחות פו"ר הרה"צ שליט"א

דִּבּוּרִים שֶׁל "כֵּן"

תְּהִיָּה מְצִיאוּתִי

מוֹהֲרָא"ש הָיָה מְדַבֵּר רַבּוֹת עַל הַמַּדָּה שֶׁל "הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ" - אֶחָד מֵהַדְּבָרִים שֶׁהַתּוֹרָה נִקְנֵית בָּהֶם (מַסֶּכֶת אָבוֹת ו, ו) מִדָּה נְחוּצָה וַחֲשׁוּבָה מְאֹד מְאֹד בְּחַיֵּי הָאָדָם. וְהָיָה מוֹהֲרָא"ש אוֹמֵר שֶׁעִנְיָן זֶה הוּא לִשְׁנֵי כִּוּוּנִים: הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא בְּמַדְרֵגָה גְּבוֹהָה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהוּא בֶּאֱמֶת, הוּא כְּמִדַּלֵּג עַל כָּל מַה שֶּׁהוּא הָיָה אָמוּר לִרְכֹּשׁ לְעַצְמוֹ קֹדֶם לָכֵן.

> **מַה אַתָּה מְדַבֵּר, הֲלֹא שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים אָנוּ עוֹבְדִים פֹּה עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ: מִתּוֹךְ מְרִירוּת, דְּכָאוֹן וְסֵבֶל, וּמָה אַתָּה מְסַפֵּר לָנוּ כָּאֵלּוּ דְּבָרִים טוֹבִים?...**

שֶׁבֶּאֱמֶת זֶה מְגֻחָךְ עַד מְאֹד, כִּי מַה פָּעַלְתָּ?! אַתָּה מְחַפֵּשׂ "לָעוּף בַּשָּׁמַיִם" בְּשָׁעָה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ מִקֹּדֶם אֶת הָא"ב... לְהַתְחִיל בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת לִהְיוֹת חָזָק בְּיַהֲדוּת, בִּדְבָרִים וַעֲבוֹדוֹת פְּשׁוּטִים - לָקוּם לְבֵית הַכְּנֶסֶת, לְהִתְפַּלֵּל שָׁלוֹשׁ תְּפִלּוֹת בְּצִבּוּר, לִלְמֹד שִׁעוּרֵי תּוֹרָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, דַּף גְּמָרָא, מִינִימוּם מַה שֶּׁיְּכוֹלִים! **לָזֶה צָרִיךְ שֶׁאָדָם יְהֵא "מַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ", תַּכִּיר אֶת מְקוֹמְךָ הֵיטֵב, וְתָבִין שֶׁאַתָּה עֲדַיִן בַּפֶּתַח! תֵּשֵׁב בַּשַּׁעַר וּתְבַקֵּשׁ: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּכְנִיס אוֹתִי! אָסוּר לָאָדָם לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, צָרִיךְ לִהְיוֹת אֲמִתִּי וּמְצִיאוּתִי עִם עַצְמוֹ.**

תַּכִּיר אֶת הַכֹּחַ שֶׁלְּךָ

וְיֵשׁ עוֹד לְמוּד חָזָק בְּעִנְיָן "הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ", שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַכִּיר בֶּאֱמֶת אֵלּוּ כּוֹחוֹת יֵשׁ לוֹ, לֹא לְפַסֵּל אֶת עַצְמוֹ: אֲנִי לֹא שָׁוֶה כְּלוּם, "זֶה לֹא בִּשְׁבִילִי, לֹא מְדַבְּרִים מִמֶּנִּי, אֲנִי כְּבָר אָבוּד וּמְיֹאָשׁ"... **זֶה גַּם כֵּן כָּלוּל בִּלְמוּד שֶׁל "הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ", שֶׁצְּרִיכִים לְהַכִּיר אֶת הַכּוֹחוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד!**

לְהַכִּיר אֶת "מְקוֹמוֹ" דַּיְקָא, מַהוּ "מְקוֹמוֹ" שֶׁל הָאָדָם? הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! שֶׁנִּקְרָא מָקוֹם, לְפִי "שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ" (בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, ט), הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּכָל מָקוֹם, וְאֶפְשָׁר לִמְצֹא אוֹתוֹ בְּכָל פֶּרָט וּפְרָט שֶׁל הַחַיִּים, לֹא מְשַׁנֶּה בְּאֵיזֶה מָצָב אַתָּה!

זֶה נִקְרָא "הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ" - 'מְקוֹמוֹ' דַּיְקָא, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ. אֲפִלּוּ שְׁנֵי הַכִּוּוּנִים שֶׁיֵּשׁ בִּלְמוּד הַזֶּה שֶׁל "הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ": מִצַּד אֶחָד לֹא לִהְיוֹת יוֹתֵר מִדַּי קָדִימָה, מֵהֵיכָן שֶׁאַתָּה בֶּאֱמֶת נִמְצָא, וּמֵאִידָךְ לֹא לִהְיוֹת יוֹתֵר מִדַּי אָחוֹרָה...

הַמַּפְתֵּחַ שֶׁל "כֵּן"

"וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - מוֹהֲרָא"ש הָיָה חוֹזֵר כְּמַעַט בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה עַל לְמוּד נִפְלָא מֵהַפָּסוּק הַזֶּה: מַהוּ ה"כֵּן" הָאָמוּר כָּאן? לֹא מַסְפִּיק שֶׁיִּהְיֶה כָּתוּב "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל", כְּמַעַט שֶׁלֹּא מוֹצְאִים לָשׁוֹן כָּזוֹ.

בְּשִׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הַלָּלוּ שֶׁל 'כֵּן', מֻנָּח הִתְחַזְּקוּת לְחַיֵּי הָאָדָם: מַהוּ הַמַּפְתֵּחַ? 'כֵּן' - אַתָּה כֵּן יָכוֹל!

הָיוּ כָּאֵלֶּה שֶׁבְּשָׁמְעָם דִּבְרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אָמְרוּ מִתּוֹךְ שִׁבְרוֹנָם: מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אַתָּה אוֹמֵר שֶׁאֲנַחְנוּ

<<<

הפשך פעמוד א' <<<

נֵצֵא מִכָּאן, וְנֵשֵׁב בְּלֵיל הַסֵּדֶר, וְנָחוֹג חַג כָּזֶה נִפְלָא, וְאַחַר כָּךְ נָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - מָקוֹם כָּל כָּךְ יָפֶה, אֲבָל אֲנַחְנוּ מַכִּירִים אֶת עַצְמֵנוּ, וְכִי רָאוּי שֶׁנִּתְעַנֵּג בְּכָזֶה עֹנֶג?! מַה אַתָּה מְדַבֵּר, הַלֹּא שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים אֲנוּ עוֹבְדִים פֹּה עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ מִתּוֹךְ מְרִירוּת, דְּכָאוֹן וְסֵבֶל, וּמָה אַתָּה מְסַפֵּר לָנוּ כָּאֵלּוּ דְּבָרִים טוֹבִים?...

בָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּמְדַבֵּר דִּבּוּרִים שֶׁל "כֵּן", הוּא מַכְנִיס בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הַמֶּשֶׁךְ הַזֶּה שֶׁל אֲנִי "כֵּן" יָכוֹל!, "לֹא" תַּגִּיד רַק לַסֶּמֶ"ךְ מֵ"ם... לְעַצְמְךָ תָּמִיד תַּגִּיד "כֵּן"! אָמְנָם אֲנִי מוּדָע לְכָךְ שֶׁאֲנִי רָחוֹק, יֵשׁ לִי עֲדַיִן הַרְבֵּה לֵילֵךְ בְּדַרְכְּךָ הַנִּסְיעָה שֶׁלִּי, אֲבָל יֵשׁ לִי הַלְמוּד שֶׁל "כֵּן", אֲנִי יְהוּדִי - וַאֲנִי מַאֲמִין בַּכֹּחַ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁאֲנִי יַצְלִיחַ!

'כֵּן' מְרָכָּב מִשְּׁתֵּי אוֹתִיּוֹת: כ"ף וְנוּ"ן, רַבֵּנוּ זַ"ל מֵבִיא (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א', סִימָן ו') שֶׁכְּ' מְרַמֵּז עַל כֶּתֶר - הַמַּדְרֵגָה הַגְּבוֹהָה בְּיוֹתֵר, הָרָצוֹן הָעֶלְיוֹן, עִנְיָן שֶׁל אהי"ה - אֲנִי זָמִין לְמְהֱוֵוי - אֲנִי מַתְחִיל, אֲנִי רוֹצֶה, בְּלִי סוֹף! וְהָאוֹת הַשֵּׁנִיָּה הִיא נ', שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל אוֹמֵר (שָׁם, סִימָן א) שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל הַמַּלְכוּת, עִנְיָן שֶׁל אֱמוּנָה. בַּלְמוּד הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל "כֵּן" מְחַבְּרִים אֶת שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֵלּוּ יַחְדָּיו, וּמַאֲמִינִים: **אֲנִי כֵּן יָכוֹל! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא אִתִּי בְּכָל מָצָב, וְגַם הַנְּשָׁמָה שֶׁלִּי יֵשׁ בָּהּ כּוֹחוֹת עֲצוּמִים לְהַצְלִיחַ, עַדַיִן לֹא הִגַּעְתִּי, אֲבָל אֲנִי לֹא עוֹזֵב אֶת הָרָצוֹן, אֲנִי בַּדֶּרֶךְ.**

(מתוך 'אשי ישראל' שיעור בפרשת וארא תשפ"ב)

מכתב לשבת

ממכתבי מוה"ר הרה"צ שליט"א
מהשנים הקודמות

בְּכָל שָׁנָה קוֹרֵא שֶׁנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל זוֹכִים לְהִכָּנֵס אֶל תּוֹךְ שַׁעֲרֵי הַקְּדֻשָּׁה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאֵרָא כ"ז טֵבֵת ה'תשפ"ב

חַיִּים וְהַשְׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיִבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשַּׁבָּת קוֹרִין פָּרָשַׁת וָאֵרָא, וְהִיא הַפָּרָשָׁה שֶׁל הַתְחָלַת יְצִיאַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִגָּלוּת מִצְרַיִם, וְהִתְקָרְבוּתָם אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וֶאֱמוּנָתָם בְּרוֹעֶה יִשְׂרָאֵל, הוּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, וְלָכֵן שַׁבָּת זוֹ מְאֹד מְסֻגֶּלֶת לְכָל אֶחָד לַעֲשׂוֹת הַתְחָלָה חֲדָשָׁה בְּהִתְקָרְבוּתוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֶל צַדִּיקָיו הָאֲמִתִּיִּים, כִּי הַקְּרִיאָה מְעוֹרֶרֶת הַזְּמַן, וּכְמוֹ שֶׁבְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ קִבְּלוּ הַמִּצְרִיִּים שֶׁבַע מַכּוֹת חֲזָקוֹת, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שֶׁבַע סְפִירוֹת שֶׁבְּקִלְפָּה, וְנִשְׁבַּר גַּאֲוָתָם וְנִתְבַּטְּלָה טֻמְאָתָם, וְאָז נִכְנְסוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְכָל שֶׁבַע הַסְּפִירוֹת שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה, כְּמוֹ כֵן מִתְקַיֵּם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה כְּשֶׁאֲנַחְנוּ קוֹרְאִים מְאֹרָעוֹת אֵלּוּ, שֶׁנִּשְׁבָּרִים כָּל הָרַע וְהַטֻּמְאָה שֶׁל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל זוֹכִים לְהִכָּנֵס אֶל תּוֹךְ שַׁעֲרֵי הַקְּדֻשָּׁה, וּלְהִתְדַּבֵּק בְּבוֹרְאָם.

וְעַל כֵּן בֹּא נָבוֹא מְשַׂבָּת זוֹ, שֶׁבּוֹ גַּם מְבָרְכִין חֹדֶשׁ שְׁבָט, וְנַעֲשֶׂה הַתְחָלָה חֲדָשָׁה כְּמוֹ הַתְחָלַת צְמִיחַת הָאִילָנוֹת בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁבָט, כְּפִי דִּבְרֵי בֵּית שַׁמַּאי, וּבְחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ כְּפִי דִּבְרֵי בֵּית הִלֵּל, וְנַתְחִיל חַיִּים חֲדָשִׁים בְּהִתְקָרְבוּתֵנוּ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֶל הַצַּדִּיקִים, וְלֹא נִסְתַּכֵּל אֲחוֹרָה כְּלָל, רַק נִתְקַדֵּם בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה לְהָכִין עַצְמֵנוּ לִיצִיאַת מִצְרַיִם וּלְהִפָּטֵר מִכָּל סוּגֵי גָּלוּת הַגּוּף וְהַנֶּפֶשׁ, וְאָז נִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ עַצְמֵנוּ מְתִיקוּת הַחַיִּים וְלִרְאוֹת גְּדֶל יְפִי הַבְּרִיאָה, וְלַעֲלוֹת וּלְהִתְדַּבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סֶלָה.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ
וְחֹדֶשׁ טוֹב וְשָׂמֵחַ.

יצחק שמואל ברדין ליעצי

שו"ת ברסלב • מאת פוהרא"ש זי"ע

הַמַּחֲשָׁבָה עַל יוֹם הַמִּיתָה מַכְנִיסָה בִּי פְּחָדִים, אָנָּא תְּחַזְּקוּ אוֹתִי

שָׁלוֹם לִכְבוֹד הָרַב.

אֲנִי בְּתַהֲלִיךְ שֶׁל תְּשׁוּבָה מִזֶּה כְּעֶשְׂרִים שָׁנָה, עָבַרְתִּי יְרִידוֹת וַעֲלִיּוֹת לְמַכְבִּיר, נְסִיּוֹנוֹת וּנְפִילוֹת, הִתְבּוֹדְדוּיוֹת וּשְׁתִיקוֹת, הַבְּעָיָה הִיא שֶׁאֲנִי מְהַרְהֵר תָּדִיר בְּיוֹם הַמִּיתָה וְדָבָר זֶה מַכְנִיס אוֹתִי לִפְחָדִים וַחֲשָׁשׁוֹת, עַד כְּדֵי הֶחְקֵפִי חֲרָדָה בִּלְתִּי נִשְׁלָטִים. אֲנִי מְנַסֶּה לְיַשֵּׁם אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַצַ"ל וְדִבְרֵיכֶם הַקְּדוֹשִׁים, וְעַדַיִן - הַפְּחָדִים אֵינָם נֶעֱלָמִים.

כַּמּוּבָן, שֶׁמְּעֹרָבִים בָּזֶה חֲטָאִים וַעֲוֹנוֹת שֶׁלִּי, פְּגָמֵי בְּרִית וְעוֹד וְעוֹד... אֲנִי נִמְצָא בְּמֵעֵין מֵרוֹץ אַחֲרֵי הַזָּנָב, וּכְבָר כְּמֵעַט כָּשַׁל כּוֹחַ הַסֵּבֶל. נָא מִכֶּם, כְּבוֹד הָרַב, קְצָת דִּבְרֵי הִתְחַזְּקוּת שֶׁיַּעַבִּירוּ מִמֶּנִּי אֶת הַשָּׁחֹר הַזֶּה שֶׁעוֹטֵף אוֹתִי בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַזְּמַן הַזֶּה. אֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְלֹא כְּלוּם אַחֵר בָּעוֹלָם!

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְיִחִי י"א טֵבֵת ה'תשע"ה

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נ"י

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין שׁוּם תַּכְלִית אַחֶרֶת, רַק לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְיַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִתְמִיד בְּזֶה יָמִים וְשָׁנִים, וַאֲפִלּוּ שֶׁלֹּא רוֹאֶה שׁוּם דָּבָר, לֹא יַפְסִיק מִלְּהִתְפַּלֵּל וּמִלְּדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁזּוֹ הַתַּכְלִית שֶׁבִּשְׁבִיל זֶה בָּאנוּ לָזֶה הָעוֹלָם לְהַכְעִיסוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹות מַעֲשִׂיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם שֶׁזָּכִינוּ לְהַבְרָאוֹת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָשָׂנוּ גּוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וּתְהִלָּה לָאֵל יֵשׁ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל הַרְבֵּה מִצְוֹות, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (בְּרָכוֹת נ"ז.) עַל הַפָּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ד') "כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ" - מַאי רַקָּתֵךְ? אֲפִלּוּ רֵיקָנִין שֶׁבָּךְ מְלֵאִים מִצְוֹת כָּרִמּוֹן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשַׁלְמִי בְּרָכוֹת פֶּרֶק ט' הֲלָכָה ה') תָּנֵי בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר: אֵין לְךָ אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מֵאָה מִצְוֹות בְּכָל יוֹם - קוֹרֵא אֶת שְׁמַע וּמִתְבָּרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, וְאוֹכֵל אֶת פִּתּוֹ וּמְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, וּמִתְפַּלֵּל שְׁלוֹשָׁה פְּעָמִים

פַּעַם אַחַת בָּא אֶל בֵּית הָרַבִּי וְלֹא מָצָא אוֹתוֹ, וְשָׁאַל אֶת הָרַבָּנִית: "אַיֵּה הָרַבִּי?"

בַּשָּׁמַיִם גַּם הִתְחִילוּ לִבְחֹר...

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הָרַבִּי ר' זוּשָׁא מֵהַאנִיפּוֹלִי זי"ע הָיָה אֶחָד מִבְּנֵי עִירוֹ אִישׁ אֶמִיד בִּנְכָסִים, וְהָיָה מֵבִיא לוֹ בְּכָל יוֹם אֵיזוֹ נְדָבָה, וְהָאִישׁ הַהוּא הִצְלִיחַ מְאֹד בַּעֲסָקָיו, עַל־כֵּן עָשָׂה זֹאת לְחֹק בַּל יַעֲבוֹר, שֶׁבְּכָל יוֹם קֹדֶם שֶׁיֵּצֵא לַעֲסָקָיו הֵבִיא סְכוּם מָעוֹת לְרַבּוֹ הַקָּדוֹשׁ.

פַּעַם אַחַת בָּא אֶל בֵּית הָרַבִּי וְלֹא מָצָא אוֹתוֹ, וְשָׁאַל אֶת הָרַבָּנִית: "אַיֵּה הָרַבִּי?" וְהִשִּׁיבָה בְּתִמימוּת, שֶׁנָּסַע אֶל הָרַבִּי שֶׁלּוֹ, הַיְנוּ לַמַּגִּיד הַקָּדוֹשׁ מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי"ע, וְשָׁאַל אֶת הָרַבָּנִית: "לָרַבִּי יֵשׁ גַּם כֵּן רַבִּי?" וְהִשִּׁיבָה בְּחִיּוּב, וְחָשַׁב בְּדַעְתּוֹ, מָה אִם כְּשֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָרַבִּי שֶׁלִּי נְדָבָה אֲנִי מַצְלִיחַ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אִם אֶתֵּן לָרַבִּי שֶׁל הָרַבִּי שֶׁלִּי בְּוַדַּאי אוּשַׁע, וְשָׁאַל לָרַבָּנִית: "אַיֵּה אֶמְצָא אֶת הָרַבִּי הַזֶּה", וְהִשִּׁיבָה: "בְּמֶעזְרִיטְשׁ", וְנָסַע לְשָׁם, וְהִתְחִיל לְהָבִיא לַמַּגִּיד הַקָּדוֹשׁ נְדָבָה הֲגוּנָה, וְהִפְסִיק לְגַמְרֵי לָתֵת לְהָרַבִּי ר' זוּשָׁא זי"ע.

וְהִנֵּה בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא לַמַּגִּיד זי"ע - הִתְפַּפֵּךְ עָלָיו הַגַּלְגַּל וְהִפְסִיד סְכוּם רַב, וְכֵן הָיָה בְּכָל פַּעַם, עַד שֶׁנַּעֲשָׂה עָנִי וּבַעַל־חוֹב גָּדוֹל, אָז הֵבִין שֶׁיֵּשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ, וְנִכְנַס אֶל הָרַבִּי ר' זוּשָׁא זי"ע, בְּפַחֵי נֶפֶשׁ וְהִתְחִיל לִבְכּוֹת, וּשְׁאָלוֹ: "מַדּוּעַ כְּשֶׁנָּתַתִּי לָרַבִּי בְּכָל פַּעַם הִצְלַחְתִּי, וְעַכְשָׁו הִתְחַלְתִּי לָתֵת לָרַבִּי שֶׁל הָרַבִּי, וַאֲנִי מַפְסִיד בְּכָל פַּעַם, עַד שֶׁנַּעֲשֵׂיתִי בַּעַל־חוֹב וְעָנִי גָּדוֹל", וּבָכָה הַרְבֵּה וְהִתְרַעֵם עַל מִדּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

אָז הֵשִׁיב לוֹ הָרַבִּי ר' זוּשָׁא זי"ע, בַּעֲנָוָה: "רְאֵה - בֶּאֱמֶת זוּשָׁא אֵינוֹ כְּלוּם, וְכָל זְמַן שֶׁהֵבֵאתָ לְזוּשָׁא, אָז לֹא דִּקְדְּקוּ עִמְּךָ לְמַעְלָה מִן הַשָּׁמַיִם, אַתָּה נוֹתֵן לְאֶחָד שֶׁהוּא לֹא כְּלוּם, אָז גַּם לְךָ נָתְנוּ, אֲבָל כְּשֶׁהִתְחַלְתָּ לִבְחֹר לְמִי לָתֵת, עַד שֶׁנִּסְכַּם בְּדַעְתְּךָ שֶׁצְּרִיכִים לָתֵת דַּיְקָא לְרַבִּי גָּדוֹל, אָז הִתְחִילוּ גַּם בַּשָּׁמַיִם לְבַקֵּשׁ וְלִבְחֹר אִם בֶּאֱמֶת רָאוּי לְךָ שֶׁיִּהְיוּ לְךָ מָעוֹת, אוּלַי צְרִיכִים לָתֵת לְאֶחָד גָּדוֹל יוֹתֵר" וְכוּ', וְאָז הִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה אוֹתוֹ אֶחָד, וְחָזַר לְהָבִיא אֶת נִדְבַת לִבּוֹ לְהָרַבִּי ר' זוּשָׁא, וְאָכֵן, שׁוּב הֵאִירָה לוֹ שֶׁמֶשׁ הַהַצְלָחָה, עַד שֶׁחָזַר וְנַעֲשָׂה עָשִׁיר.

בִּשְׁבִיל חֲצִי הַדּוֹלָר אַתָּה צָרִיךְ הַמְלָצָה?!"

עַל־כֵּן צְרִיכִים לְהִזָּהֵר מְאֹד מְאֹד לָתֵת לְכָל עָנִי אֵיזוֹ נְדָבָה אֲפִלּוּ סָךְ מָעָט, וְאָסוּר לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שׁוּם הַמְלָצָה, וְכֵן לֹא לִשְׁאֹל אוֹתוֹ שׁוּם שְׁאֵלוֹת וַחֲקִירוֹת, וְכִי בִּשְׁבִיל הַדּוֹלָר אוֹ חֲצִי הַדּוֹלָר שֶׁאַתָּה נוֹתֵן אַתָּה צָרִיךְ עוֹד הַמְלָצָה?!"

וְשָׁצְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּדָבָר זֶה, שֶׁלֹּא לְבַיֵּשׁ שׁוּם עָנִי, רַק יִשְׁתַּדֵּל לְכַיְּסוֹ וְלָתֵת לוֹ אֲפִלּוּ סָךְ מָעָט, אֲבָל בְּכָבוֹד גָּדוֹל; אַשְׁרֵי הַמְקַיְּם!

(ע"פ שיחות מוהר"ש ה"א ערך 'צדקה')

שֶׁל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה, וְחוֹזֵר וְעוֹשֶׂה שְׁאָר מִצְוֹות וּמְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן.

וְכֵן הָיָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אֵין לְךָ אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁאֵין הַמִּצְוֹות מַקִּיפוֹת אוֹתוֹ - תְּפִלִּין בְּרֹאשׁוֹ וּתְפִלִּין בִּזְרוֹעוֹ, וּמְזוּזָה בְּפִתְחוֹ, מִלָּה בִּבְשָׂרוֹ, אַרְבַּע צִיצִיּוֹת בְּטַלִּיתוֹ מַקִּיפִין אוֹתוֹ. הוּא שֶׁדָּוִד אָמַר (תְּהִלִּים קי"ט) "שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ". וְכֵן הוּא אוֹמֵר (תְּהִלִּים ל"ד) "חוֹנֶה מַלְאַךְ הוי"ה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם"; וְלָכֵן רָאוּי לְךָ לִשְׁמֹחַ מְאוֹד מְאוֹד עִם הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּךָ. וְדַע לְךָ שֶׁעַל יְדֵי כָּל מִצְוָה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה בְּשִׂמְחָה, וְעַל יְדֵי כָּל תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה שֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אַתָּה מִתְקָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאַף שֶׁאַתָּה לֹא מַרְגִּישׁ כְּלוּם וְכוּ'.

וּכְבָר אָמַר מוֹהֲרַנַ"תְּ זַ"ל (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת בִּרְכַּת הַשַּׁחַר הֲלָכָה ה' אוֹת מ"ב) עַל הַפָּסוּק (וַיִּקְרָא כ"ב) "וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקָּדָשִׁים", שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל בִּיאַת שְׁמְשׁוֹ בְּיוֹמוֹ הָאַחֲרוֹן - בְּעֵת פְּטִירָתוֹ מִן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת בִּיאַת הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו, שֶׁיֵּשׁ שֶׁעִקַּר גְּמַר טָהֳרָתוֹ יִזְכֶּה רַק אַחַר בִּיאַת שִׁמְשׁוֹ לְגַמְרֵי, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא מַרְאִים לָהֶם בִּימֵי חַיֵּיהֶם כְּלוּם מַה שֶּׁפָּעֲלוּ בָּזֶה הָעוֹלָם, רַק כְּשֶׁיּוֹצְאִים מִן הָעוֹלָם אָז מַרְאִים לָהֶם אֶל מַה זָכוּ עַל יְדֵי כָּל יְגִיעָה וְכָל טִרְחָה שֶׁיָּגְעוּ וְטָרְחוּ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אָז בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן מִתְקַבְּצִים כָּל מַה שֶּׁחָטַף טוֹב בָּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכָל רָצוֹן וְרָצוֹן טוֹב שֶׁהָיָה לוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְרַק זֶה הוּא תִּקְוָתוֹ וְהַשְׁאָרָתוֹ לָנֶצַח. וְאָז יֵדַע וְיָבִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַחֲלוּק שֶׁבֵּין מִי שֶׁהִשְׁתַּדֵּל וְרָדַף אַחַר הַתַּכְלִית בִּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים בְּכָל יוֹם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא זָכָה אֲלָיו בִּשְׁלֵמוּת, וּבֵין מִי שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדֵּל כְּלָל, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מַלְאָכִי ג' י"ח) "וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לָרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹקִים לַאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ", שֶׁיִּהְיֶה חִלּוּק אֲפִלּוּ בֵּין מִי שֶׁשָּׁנָה פְּרָקוֹ מֵאָה פְּעָמִים לְמִי שֶׁשָּׁנָה פְּרָקוֹ מֵאָה פְּעָמִים וְאֶחָד, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (חֲגִיגָה ט.) מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בֵּין הַמִּשְׁתַּדֵּל לָאֵינוֹ מִשְׁתַּדֵּל. וְהָעִקָּר כְּפִי הִתְקָרְבוּתוֹ לְצַדִּיקֵי אֱמֶת הַנִּכְלָלִים בַּזְּקֵנִים דִּקְדְּשָׁה הָעוֹסְקִים לְהַעֲלוֹת כָּל הַנְּפוּלִים וְהָרְחוֹקִים מְאוֹד מְאוֹד מִמְּקוֹמָם שֶׁהֵם נִמְצָאִים שָׁם וְכוּ', שֶׁיָּבוֹאוּ לְהִכָּלֵל בָּרָצוֹן הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁרֵי שֶׁיִּאחַז בָּהֶם, עַיֵּן שָׁם.

הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ שֶׁלִּפְעָמִים לֹא מַרְאִים לְאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו אֵיפֹה הוּא אוֹחֵז, אָז אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וְרַק לַעֲלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, וַאֲפִלּוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּין כָּךְ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, לֹא יָשִׂים לֵב לְכָל זֶה וְכוּ', כִּי מִי שֶׁאוֹהֵב בֶּאֱמֶת אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא אִכְפַּת לוֹ אִם יִהְיֶה לוֹ עוֹלָם הַבָּא אוֹ לֹא יִהְיֶה לוֹ עוֹלָם הַבָּא, הוּא רַק רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת נִכְלָל בָּאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת שֶׁבָּעוֹלָם.

וְלָכֵן תִּקַּח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, הָעִקָּר תַּעֲבֹד רַק עַל נְקֻדָּה אַחַת - תָּמִיד רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב' סִימָן כ"ד): מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְהַמָּרָה שְׁחֹרָה בְּכָל כּוֹחוֹ, כִּי כָּל הַחוֹלָאוֹת הַבָּאִים עַל הָאָדָם כֻּלָּם בָּאִים רַק מֵחֲמַת קִלְקוּל הַשִּׂמְחָה, וְלָכֵן צְרִיכִים לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בִּשְׁבִיל לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי) לְפִי שֶׁאֵין הַשִּׂמְחָה מַמְתֶּנֶת לָאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשָּׂמֵחַ הַיּוֹם שָׂמֵחַ לְמָחָר, וְלֹא כָּל מִי שֶׁמֵּצֵר הַיּוֹם מֵצֵר לְמָחָר, לְפִי שֶׁאֵין הַשִּׂמְחָה מַמְתֶּנֶת לָאָדָם.

צָהֳלַת הַכְּלָבִים

נֶכֶד הָיָה לוֹ לְהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי נַפְתָּלִי כַּ"ץ [שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל הָיָה עַל קִבְרוֹ בְּדַרְכּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כַּיָּדוּעַ], וּשְׁמוֹ רַבִּי נִיסָן כַּ"ץ. רַבִּי נִיסָן לָמַד הַרְבֵּה תּוֹרָה, וּפַעֲמַיִם בְּשָׁנָה נָסַע לְמֶרְחַקִּים לַעֲשׂוֹת אִיזֶה עֵסֶק כָּלְשֶׁהוּ, וְכָל מַכָּרָיו כִּבְּדוּהוּ וְאָהֲבוּהוּ מְאֹד, הָיוּ שָׁנִים הַרְבֵּה צְדָקָה, וְעֹזֶר לְכָלָם.

בְּמַסְעוֹתָיו בָּעֲבוּר עֲסָקָיו, הָיָה רָגִיל לִהְיוֹת שָׁקוּעַ בְּלִמּוּדוֹ, וְהָעֲגָלוֹנִים הָיוּ מַעֲמִיסִים אֶת סְחוֹרָתוֹ עַל הָעֲגָלוֹת עִם הַסּוּסִים, וְכָל שְׁעָתַיִם לְעֶרֶךְ הֶצְרִכוּ לַחֲנוֹת, לָתֵת מִסְפּוֹא וְתֶבֶן לַסּוּסִים, וְלָנוּחַ קְמְעָא.

בְּאֶחָד מִמַּסְעוֹתָיו, בְּאַחַת הַפְּעָמִים שֶׁנָּחוּ הַסּוּסִים כַּנַּ"ל, כְּשֶׁעָסְקוּ הָעֲגָלוֹנִים עִם הַסּוּסִים, בֵּין כָּךְ יָרַד רַבִּי נִיסָן מֵהָעֲגָלָה וְיָשַׁב וְלָמַד, וְהָעֲגָלוֹנִים יָשְׁבוּ וּפִטְפְּטוּ. וְהִנֵּה, הָיָה זֶה בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְהָיוּ שָׁם עֲגָלוֹת רַבּוֹת עֲמוּסוֹת בְּסְחוֹרָה, וְלֹא הִבְחִינוּ הַסּוֹחֲרִים שֶׁרַבִּי נִיסָן נוֹתֵר בַּיַּעַר - וְהִמְשִׁיכוּ בְּמַסָּעָם וְהִשְׁאִירוּהוּ לְבַדּוֹ מֵאָחוֹר...

מִצָּוָה חֲשׁוּבָה מְאֹד הָיְתָה בְּקִפְּידַת רַבִּי נִיסָן - שֶׁאִשְׁתּוֹ תֹּאפֶה חַלּוֹת כָּל עֶרֶב שַׁבָּת, אֲשֶׁר זוֹ מִצְוָה מְיֻחֶדֶת לַנָּשִׁים - לְהַפְרִישׁ חַלָּה. וּבְכֵן, הָיָה לוֹקֵחַ תָּמִיד צֵדָה לַדָּרֶךְ - חַלּוֹת שֶׁאִשְׁתּוֹ אָפְתָה לְכְבוֹד שַׁבָּת. וְהִנֵּה לְפֶתַע הָרִים אֶת עֵינָיו מֵהַגְּמָרָא, וְרָאָה שֶׁנּוֹתַר לְבַדּוֹ בַּיַּעַר... בְּלִית בְּרֵירָה, נָטַל רַבִּי נִיסָן אֶת הַשַּׂקִּית עִם הַחַלּוֹת וְהַגְּמָרָא, וְהֵחֵל לָלֶכֶת; בְּדַרְכּוֹ, הִסְתַּכֵּל עַל הַשָּׁמַיִם לִרְאוֹת אֵימָתַי שׁוֹקַעַת הַשֶּׁמֶשׁ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲצֹר מִלֵּילֵךְ, כִּי אָסוּר לֵילֵךְ יוֹתֵר מֵאַלְפַּיִם אַמָּה.

וְהִנֵּה בְּעֵת לָכְתּוֹ בַּיַּעַר, לְפֶתַע רוֹאֶה רַבִּי נִיסָן מֶרְחוֹק בֵּית קָטָן, וְכֶלֶב גָּדוֹל רָץ כְּנֶגְדּוֹ; בַּתְּחִלָּה פָּחַד עַד מְאֹד, וּכְשֶׁהִתְקָרֵב הַכֶּלֶב לְעֻמָּתוֹ, מָסַר הָרַב אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, יְהִיֶה מַה שֶׁיִּהְיֶה...

נִשְׁגְּבָה פְּלִיאָתוֹ עַד מְאֹד, שֶׁלֹּא רַק שֶׁהַכֶּלֶב לֹא הִזִּיקוֹ, אֶלָּא אַף צָהַל לְעֻמָּתוֹ וְהֵחֵל מְלַקֵּק אֶת נְעָלָיו, וְלִטֵּף אֶת מְעִילוֹ וְכוּ', כְּאִלּוּ רַבִּי נִיסָן הָיָה בְּעָלָיו... וְכֵן נִסָּה הַכֶּלֶב לְמָשְׁכוֹ וּלְדָחֲפוֹ לְתוֹךְ הַבַּיִת.

תֵּכֶף כְּשֶׁנִּפְתְּחָה דֶּלֶת הַבַּיִת, יָצָא לְעֻמָּתוֹ כֶּלֶב נוֹסָף, וְגַם הוּא צוֹהֵל וְרוֹקֵד מִשִּׂמְחָה, וּמְשַׁךְ בְּשִׁנָּיו מַפָּה, וּפָרַס עַל הַשֻּׁלְחָן, וְלֹא יָדַע רַבִּי נִיסָן מַה קּוֹרֶה כָּאן... כֶּלֶב אֶחָד נוֹתֵר בַּחוּץ לִשְׁמִירָה, וְהַכֶּלֶב הָאַחֵר בְּפָנִים מְשָׁרֲתוֹ וּמְשַׁמְּשׁוֹ, וְנִשָּׂא בַּעֲבוּרוֹ דְּבָרִים.

לְרַבִּי נִיסָן הָיְתָה אֱמוּנָה חֲזָקָה מְאֹד, וְיָדַע הֵיטֵב שֶׁכָּל זֶה מִן הַשָּׁמַיִם הוּא, וְהֵחֵל לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת לֵיל שַׁבָּת קוֹדֶשׁ; אַחַר כָּךְ הִנִּיחַ אֶת הַחַלּוֹת עַל הַשֻּׁלְחָן, וְקִדֵּשׁ עֲלֵיהֶן (הָיוּת שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ יַיִן), וְנָתַן לַכְּלָבִים חֲתִיכַת חַלָּה, וְלִקְקוּהָ בְּשִׂקְיקָה. כְּשֶׁסִּיֵּם אֶת הַסְּעֻדָּה, וְרָצָה לִישֹׁן, סָחַב הַכֶּלֶב סָדִין וּשְׂמִיכָה וְהֵבִיא בַּעֲבוּרוֹ, וְכָךְ עָבְרָה עָלָיו כָּל הַשַּׁבָּת, שֶׁהִתְפַּלֵּל וְלָמַד וְהַכְּלָבִים שָׁמְרוּ עָלָיו...

בֵּין כָּךְ, לְפֶתַע הֵחֵל הַכֶּלֶב הָרִאשׁוֹן לִנְבֹּחַ מְאֹד. הִסְתַּכֵּל רַבִּי נִיסָן דֶּרֶךְ הַחַלּוֹן, וְרָאָה חֲבוּרַת שׁוֹדְדִים קְרֵבָה, אֲשֶׁר זֶה הָיָה בֵּיתָם. הַכֶּלֶב רָץ כְּנֶגְדָּם וְהֵחֵל לְנַשְּׁכָם, אַךְ הֵם נָטְלוּ מַקְלוֹת,

וְהִנֵּה בְּעֵת לָכְתּוֹ בַּיַּעַר, לְפֶתַע רוֹאֶה רַבִּי נִיסָן מֵרָחוֹק בַּיִת קָטָן, וְכֶלֶב גָּדוֹל רָץ כְּנֶגְדּוֹ; בַּתְּחִלָּה פָּחַד עַד מְאֹד, וּכְשֶׁהִתְקָרֵב הַכֶּלֶב לְעֻמָּתוֹ, מָסַר הָרַב אֶת עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, יְהִיֶה מַה שֶׁיִּהְיֶה...

וְהִצְלִיפוּ בּוֹ בְּכָל כֹּחָם, אַךְ הַכֶּלֶב נָשַׁךְ אֶת אֶחָד מֵהֶם וַחֲתָכוֹ לִגְזָרִים, אֲזַי נִבְהֲלוּ וְנָסוּ עַל נַפְשָׁם...

כְּשֶׁיָּצְאָה הַשַּׁבָּת, הַכֶּלֶב שֶׁהָיָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, סָחַבוֹ לְאֵיזֶה חֶדֶר, וְרָאָה שָׁם אֲנָשִׁים רַבִּים שְׁרוּעִים הֲרוּגִים עַל הָאָרֶץ, כִּי הָיָה זֶה בַּיִת שֶׁל רוֹצְחִים, וְכֵן רָאָה שָׁם כֶּסֶף וְזָהָב, תַּכְשִׁיטִים וְיַהֲלוֹמִים לָרֹב, וְהִבִּין שֶׁהַכֶּלֶב רוֹצֶה שֶׁיִּקַּח, אַךְ הוּא לָקַח רַק שָׁלֹשׁ טַבָּעוֹת מְשֻׁבָּצוֹת יַהֲלוֹמִים, הָיוּת שֶׁהָיָה כָּאן בִּשְׁלֹשׁ סְעֻדּוֹת הַשַּׁבָּת. וּשְׁנֵי הַכְּלָבִים סְחָבוּהוּ בַּמְּעִיל וְרָקְדוּ סְבִיבוֹ, עַד שֶׁהֵבִיאוּהוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַמְּיֻעֶדֶת לְהוֹלְכֵי רֶגֶל, וְהִמְשִׁיךְ לֵילֵךְ שָׁם עַד הַגִּיעוֹ לָעִיר, וּמָצָא שָׁם אֶת הָעֲגָלוֹנִים, אֲשֶׁר בִּקְּשׁוּהוּ סְלִיחָה עַל אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הֵיכָן הוּא, וְסָלַח לָהֶם, כִּי הֵבִין שֶׁהָיָה זֶה בְּשׁוֹגֵג, אַךְ אָמַר לָהֶם שֶׁיִּמְתִּינוּ לוֹ יוֹמַיִם עַד שֶׁיָּשׁוּב.

תֵּכֶף וּמִיָּד שָׂכַר רַבִּי נִיסָן עֲגָלָה, וְנָסַע לַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, לְסַפֵּר אֶת אֲשֶׁר אֵרַע לוֹ בִּהְיוֹתוֹ לְבַדּוֹ בְּשַׁבָּת בְּיַעַר. אַחַר שֶׁסִּפֵּר לַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע קוֹרוֹתָיו, עָנָה וְאָמַר לוֹ הָרַבִּי: שְׁנֵי כְּלָבִים אֵלּוּ הָיוּ חֲבֵרִים, וְהָיוּ מְשֻׁחָתִים עַד מְאֹד, עוֹבְרֵי עֲבֵרוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן, וְלָכֵן הִתְגַּלְגְּלוּ בִּכְלָבִים, וְחִכּוּ עַד בּוֹאֲךָ, "**תֵּן לִי אֶת הַשָּׁלֹשׁ טַבָּעוֹת**" [וְהִתְפַּלֵּא רַבִּי נִיסָן, אֵיךְ יוֹדֵעַ הָרַבִּי שֶׁנָּטַל שָׁלֹשׁ טַבָּעוֹת], "**אַחַת תִּקַּח בַּעֲבוּרְךָ, וְתָמִיד תַּעֲנֹד עַל אֶצְבָּעֶךָ, כְּדֵי שֶׁתִּזְכֹּר אֵיזֶה עֹנֶשׁ מְקַבְּלִים, כְּשֶׁחַס וְשָׁלוֹם, חוֹטְאִים זֶה לָזֶה, שֶׁמִּתְגַּלְגְּלִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן, בִּכְלָבִים. וְעַתָּה תָּרוּץ מַהֵר מְאֹד, וְאַל תַּעֲצֹר עַד שֶׁתַּגִּיעַ לְבֵיתְךָ**".

חָזְקָה עָלָיו הוֹרָאוֹת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וְחִישׁ מַהֵר רָץ וְנָסַע לְכִוּוּן הָעֲיָרָה בָּהּ הִתְגּוֹרֵר. בְּמִרוּצָתוֹ הָעִירָה, הִבְחִין בְּצִדֵּי הַדֶּרֶךְ בִּשְׁתֵּי נִבְלוֹת כְּלָבִים הַמֻּשְׁלָכִים עַל הָאָרֶץ, וְיָדַע שֶׁאֵלּוּ הֵם הַכְּלָבִים שֶׁשִּׁרְתוּהוּ בַּיַּעַר, כִּי אָמַר לוֹ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ, שֶׁבַּדֶּרֶךְ יִרְאֶה אֶת שְׁנֵי הַכְּלָבִים מֵתִים, מֻחֲמַת שֶׁבָּאוּ עַל תִּקּוּנָם.

תֵּכֶף כְּשֶׁרָאָה אֶת הָעִיר מֻרְחוֹק, נוֹכַח בְּקִבּוּץ שֶׁל אֲנָשִׁים רַבִּים, וְדָהַר עִם הַסּוּסִים בְּזְרִיזוּת עֲדֵי הַגִּיעוֹ, וְרָאָה אֶת אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו בּוֹכִים סְבִיב רֹאשׁ הָעִיר אֲשֶׁר אֲהֵבוּ מְאֹד [כִּי הָיָה עוֹשֶׂה חֲסָדִים רַבִּים, וְאַף לַגּוֹיִם עָזַר הַרְבֵּה], וְסִפְּרוּ לוֹ אֶת דְּבַר הֵעָלְמוֹ שֶׁל הַבַּעַל - הָאָב, כִּי מְאֻחָר שֶׁלֹּא שָׁב אַחַר יוֹמַיִם כְּפִי שֶׁהִבְטִיחַ, חָזְרוּ הָעֲגָלוֹנִים לָעִיר בִּלְעָדָיו, וְהָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים חָשְׁבוּ, שֶׁהָעֲגָלוֹנִים הֲרָגוּהוּ, וְלָקְחוּ עִמָּהֶם אֶת כָּל הַכֶּסֶף. וְלֹא הוֹעִיל דָּבָר, אַף שֶׁאָמְרוּ הָעֲגָלוֹנִים: "אֵינֶנּוּ יוֹדְעִים הֵיכָן הוּא, חֻכִּינוּ עַד בּוֹשׁ וְלֹא שָׁב". אָמַר לָהֶם רֹאשׁ הָעִיר: "אִם עַד שָׁעָה אַרְבַּע לֹא יָשׁוּב, אָנוּ תּוֹלִים אֶתְכֶם, הָיוּת שֶׁהֲרִגְתֶּם יְהוּדִי שֶׁעָשָׂה כָּל כָּךְ הַרְבֵּה חֶסֶד". וְכָךְ חָלַף עָבַר הַזְּמַן עַד סָמוּךְ לְשָׁעָה אַרְבַּע, וְהוּא טֶרֶם הִגִּיעַ, וְהָיוּ מוּכָנִים כֻּלָּם לִתְלִיָּה. וְהִנֵּה לְפֶתַע רָאוּהוּ מֵרָחוֹק, אֲזַי הִנִּיחוּ אֶת הַנֶּאֱשָׁמִים לְנַפְשָׁם, וּבִקְשׁוּ סְלִיחָתָם עַל שֶׁחָשְׁדוּ בָּהֶם לַשָּׁוְא, וְנִתְפַּרְסֵם בְּפִי כֹּל דְּבַר הַמַּעֲשֶׂה הַנּוֹרָא.

הַלֶּקַח הַנִּלְמָד: אִם חוֹטְאִים בְּאֵיזֶה חֵטְא, חַס וְשָׁלוֹם, עוֹשִׂים עָוֶל לְאַחֵר, אוֹ שֶׁמְּצַעֲרִים אֶת הַזּוּלַת, אוֹ שְׁנַיִם חוֹטְאִים זֶה לָזֶה וְזֶה עִם זֶה, לְבַסּוֹף מִתְגַּלְגְּלִים בְּכֶלֶב, רַחֲמָנָא לִשְׁזָבָן, אֲשֶׁר זֶהוּ עֹנֶשׁ חָמוּר עַד מְאֹד, וּכְדַאי מְאֹד מְאֹד לְהִתְעוֹרֵר בִּתְשׁוּבָה לִפְנֵי שֶׁיִּהְיֶה מְאֻחָר, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אָב הָרַחֲמָן מְקַבֵּל בָּנָיו הַשָּׁבִים בִּתְשׁוּבָה לְפָנָיו, כִּי רַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְתַקֵּן נַפְשׁוֹ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם!

(שיחות מוהרא"ש, חלק י"ד, אות 'חסד')

אלונה ברכה בת חוה אסתר
לזיווג הגון

אפונה בת דבורה תפר
לברכה והצלחה

לזכות
בת שבע בת רות, נחמן ישראל בן רות

לזכות
אליעזר שלמה בן רות, פיגא ברכה בת רות.

אלונה ברכה בת חוה אסתר
לזיווג הגון

השתתפו בזכות הרבים! ניתן לתרום להפצת העלון

בהעברה בנקאית:
"ידידי עיר ברסלב"
בנק מרכנתיל, סניף: 725
מספר חשבון: 26437

בנדרים פלוס:
"ידידי עיר ברסלב"
לציין בהערה:
עבור גיליון היכל מוהרא"ש

לזכות **חיים פשה בן רחל ויספין בת דליה**
לברכה והצלחה, ונחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: **1@מוהראש.ישראל**